

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LEASINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

30.9.2012. GODINE

Sarajevo, studeni 2012.

1. UVOD.....	3
2. SUDIONICI NA TRŽIŠTU	4
2.1. Broj leasing društava	5
2.2. Vlasnička struktura.....	5
2.3. Broj zaposlenih u leasing društvima	5
3. STRUKTURA BILANCE STANJA	6
3.1. Struktura aktive	6
3.2. Kvaliteta aktive	8
3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga.....	10
3.4. Tržišni udio prema finansijskom volumenu i broju ugovora	11
3.5. Struktura pasive.....	12
4. FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA	13
5. PONDERIRANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE	14
6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	15
7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA...17	
8. PRILOZI.....	19
Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima.....	19
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava.....	20
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava	21
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing društava.....	21
Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja.....	22
Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka	23
Prilog 7. Rangiranje bilančne sume.....	24

1. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor leasing društava, sačinila je Informaciju o sektoru leasinga u Federaciji BiH na dan 30.9.2012. na temelju analize regulatornih izvješća o poslovanju koje su leasing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor) i podacima kojima raspolaže konstatiranim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor).

Poslovanje leasing društava u Federaciji BiH je regulirano Zakonom o leasingu koji je stupio na snagu 3. siječnja 2009. („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 85/08 i 39/09). Zakonom su definirani uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada leasing društava, prava i obveze subjekata u poslovima leasinga, upravljanje rizicima, financijsko izvješćivanje i nadzor nad poslovanjem leasing društava.

Nadzor nad leasing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licencije za rad leasing društvima od strane Agencije s ciljem stalnog praćenja poslovanja i financijskog stanja svakog pojedinačnog leasing društva i sektora leasinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja leasing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama financijskih izvješća leasing društava.

Tijekom 2011. i 2012. godine ekonomski trendovi u okruženju negativno utječu na domaću ekonomiju kroz prelijevanje dužničke krize iz eurozone i iz regije. Navedeno uzrokuje trend slabljenja domaće potražnje koji je prisutan od 2010. godine koji je usporio i poslovne aktivnosti leasing društava.

Bilančna suma sektora leasinga na dan 30.9.2012. iznosila je 707.488 tisuća KM, što je za 7% ili za 54.232 tisuće KM manje u odnosu na 31.12.2011. godine.

Ukoliko se usporede pojedinačne bilančne sume leasing društava sa 31.12.2011., dolazi se do zaključka da je kod dva leasing društva evidentan porast bilančne sume u ukupnom iznosu od 11.521 tisuću KM, dok je kod pet društava evidentiran pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 65.753 tisuće KM.

U razdoblju od 1.1. do 30.9.2012. na razini djelatnosti leasinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja ostvaren je gubitak u iznosu od 21.237 tisuća KM. Tri leasing društva su iskazala negativan financijski rezultat u iznosu od 24.525 tisuća KM, dok su preostala četiri leasing društva iskazala pozitivan financijski rezultat u iznosu od 3.288 tisuća KM.

Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava provode ovlaštene osobe Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontroliranim leasing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja poslovanja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom leasing društava u razdoblju od 1.1 do 30.9.2012. odnosile su se uglavnom na nepridržavanje odredaba Zakona o leasingu i na temelju istog donesenih propisa, neadekvatno računovodstveno vrednovanje bilančnih pozicija društava i nerealno iskazivanje prihoda, neadekvatne politike i procedure kojima se definiraju osnovni rizici u poslovanju leasing društva (kreditni rizik, rizik likvidnosti, operativni, tržišni, rizik koncentracije i drugi rizici) i način upravljanja rizicima, neadekvatno postojanje i djelovanja sustava internih kontrola, poslovne aktivnosti koje nisu sukladne odredbama članka 5. i 7. Zakona o leasingu, nejasno i jednostrano definirane ugovorne odredbe po osnovi uvjeta promjene promjenjive kamatne stope i nepoštivanje ugovornih odredbi od strane leasing društava po navedenoj osnovi, kao i dostava neadekvatnih podataka u Centralni registar kredita kod Centralne banke BiH.

Od drugog kvartala 2012. godine Sektor vrši kontrolu postupanja po Odluci o uvjetima i načinu postupanja leasing društva po prigovoru korisnika leasing usluga u cilju zaštite prava i interesa korisnika leasinga.

Nepovoljna kretanja u realnom sektoru u BiH negativno su utjecala i na djelatnost leasinga u Federaciji BiH, koja je tijekom 2012. godine obilježena usporavanjem opsega poslovanja, što je uvjetovano smanjenjem osobne i investicijske potrošnje (ulaganja), te problemima u naplati potraživanja. Djelatnost leasinga u Federaciji BiH bilježi smanjenje volumena poslovanja (promatrano po broju i vrijednosti novozaključenih ugovora).

Shodno činjenici da su leasing društva u Federaciji BiH orijentirana uglavnom na pravne osobe (87% potraživanja po financijskom leasingu se odnosi na pravne osobe), može se konstatirati da su kretanja u sektoru leasinga tijekom 2012. godine odraz makroekonomskih pokazatelja u BiH.

Tablica 1. Makroekonomski pokazatelji u BiH

Pokazatelji	2010. godina	2011. godina	30.09.2012. godina
BDP (MLRD KM)	24,58	25,95	26,80 projekcija
Realna stopa rasta (%)	0,70%	1,60%	0,60%
Prosječna inflacija na godišnjem nivou (%)	2,10%	3,70%	2,30%
Stopa nezaposlenosti u BiH	27,20%	27,60%	28%

** Podaci preuzeti od CBBiH*

Pored navedenih makroekonomskih pokazatelja, razina industrijske proizvodnje na razini BiH u prvih devet mjeseci tekuće godine je manji za 5,6% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (Podaci preuzeti od CBBiH).

2. SUDIONICI NA TRŽIŠTU

2.1. Broj leasing društava

Sedam leasing društava registriranih u Federaciji BiH obavlja poslove leasinga u 21 podružnici, od kojih se 17 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj. Dozvolu za obavljanje poslova leasinga posjeduju sljedeća leasing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. Euroleasing d.d. Mostar,
3. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
6. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
7. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

Društvo Hypo-Alpe-Adria Leasing d.o.o. Banja Luka registrirano u Republici Srpskoj svoje poslovne aktivnosti na području Federacije BiH obavlja putem četiri registrirane podružnice (Sarajevo, Tuzla, Mostar i Vitez).

Tijekom trećeg kvartala 2012. godine leasing društva na teritoriju Federacije BiH su zatvorila 7 podružnica iz razloga smanjenog opsega poslovanja (ASA Aleasing d.o.o Sarajevo je zatvorilo podružnice Bihać, Mostar i Banja Luka, dok je Euroleasing d.d. Mostar zatvorilo podružnice Livno, Tuzlu, Ljubuški i Sarajevo koje su u prethodnim razdobljima formalno egzistirale, bez poslovnih aktivnosti i uposlenika).

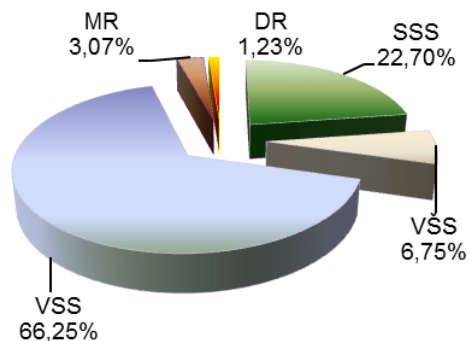
2.2. Vlasnička struktura

Od ukupno sedam leasing društava, tri leasing društva se nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih matičnih kuća, tri leasing društva se nalaze u većinskom vlasništvu svojih nerezidentnih matičnih kuća i/ili domaćih banaka osnovanih stranim kapitalom, a jedno leasing društvo se nalazi u većinskom vlasništvu rezidenta. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture leasing društava dani su u Prilogu 2. Informacije.

2.3. Broj zaposlenih u leasing društvima

U sektoru leasinga ukupan broj zaposlenih na dan 30.9.2012. iznosio je 163, što je za 6% ili 10 zaposlenika manje u odnosu na 30.6.2012. Treba napomenuti da je pored navedenog broja zaposlenih u leasing društvima angažirano još 34 radnika putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju.

Grafikon 1. Kvalifikacijska struktura zaposlenih u sektoru leasinga

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi leasing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 30.9.2012. na razini sektora leasinga na svakog zaposlenog se odnosi 4.340 tisuća KM aktive (30.6.2012. godine – 4.123 tisuće KM po zaposlenom). Istodobno, na dan 30.9.2012., u sektoru mikrokreditnih organizacija i fondacija ovaj pokazatelj je iznosio 325 tisuća KM aktive po zaposlenom, a u sektoru bankarstva 2.073 tisuće KM po zaposlenom.

3. STRUKTURA BILANCE STANJA

3.1. Struktura aktive

Ukupna bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 30.9.2012. je iznosila 707.488 tisuća KM, što je za 54.232 tisuće KM ili 7,12% manje u odnosu na 31.12.2011. Pojedinačno promatrano, dva leasing društava su imala porast bilančne sume u odnosu na 31.12.2012. u iznosu od 11.521 tisuću KM.

U strukturi ukupne aktive leasing društava najznačajnije učešće su imala neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga koja iznose 444.402 tisuće KM ili 62,81% od ukupne aktive sektora leasinga.

U usporedbi sa 31.12.2011., neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga su manja za 56.224 tisuće KM ili 11,23%, dok su bruto potraživanja po osnovi financijskog leasinga manja za 59.356 tisuća KM ili 9,69%. Na dva najveća leasing društva (promatrano po veličini aktive) odnosi se 55,50% ukupne aktive leasing društava.

Neto potraživanja po osnovi zajma su na dan 30.9.2012. iznosila 119.005 tisuća KM ili 16,82% od iznosa ukupne aktive sektora leasinga.

U odnosu na 31.12.2011., neto potraživanja po osnovi zajma su povećana za 3.720 tisuća KM ili 3,23% uslijed neadekvatne klasifikacije potraživanja od strane jednog leasing društva u prethodnim izvještajnim razdobljima. Navedeno je konstatirano opsežnom kontrolom poslovanja

leasing društva izvršenom od strane zaposlenika Agencije, nakon čega je izdan nalog za korekciju i adekvatnu klasifikaciju navedenih potraživanja.

Od ukupnog iznosa potraživanja po osnovi zajmova na dan 30.9.2012. godine, 78.477 tisuća KM ili 65,94% se odnosi na zajmove odobrene od strane dva leasing društva supsidijarnim ili povezanim pravnim osobama s ciljem financiranja značajnih investicijskih projekata. Zajmovi su odobreni prije stupanja na snagu Zakona o leasingu. U strukturi ukupne aktive, zajmovi će ostati u bilancama leasing društava dok ne isteknu ugovoreni rokovi na koje su isti odobreni.

Iskazano stanje bilančne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 30.9.2012. je iznosilo 15.677 tisuća KM, što je za 14.160 tisuća KM ili 47,46% manje u odnosu na 31.12.2011. Navedena pozicija je s krajem prethodne poslovne godine imala značajnu vrijednost iz razloga dokapitalizacije jednog leasing društva neposredno pred kraj prethodne poslovne godine. Učešće navedene pozicije u ukupnoj aktivi se smanjilo sa 3,92%, koliko je iznosilo na kraju 2011. godine, na 2,22% koliko je iznosilo na 30.9.2012.

Neto vrijednost osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga na dan 30.9.2012. je iznosila 31.483 tisuće KM i za 2.850 tisuća KM ili 8,30% je manja u odnosu na 31.12.2011. Pojedinačno promatrano, dva leasing društva su imala porast neto vrijednosti osnovnih sredstava u operativnom leasingu u iznosu od 64 tisuće KM u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

U Tablici 2. Informacije prikazani su podaci neto bilančnih pozicija aktive po izvještajnim razdobljima.

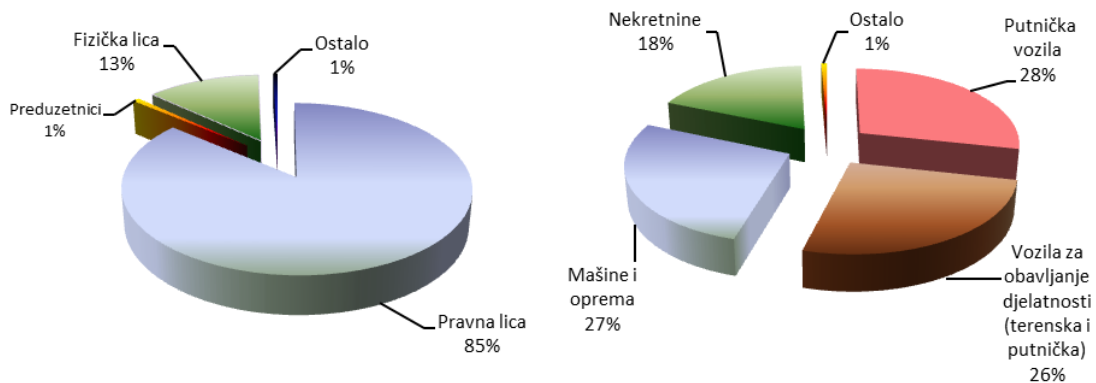
Tablica 2. Struktura neto bilančnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilančne pozicije	31.12.2011	% učešće u aktivi	30.9.2012	% učešće u aktivi	30.09.2012/ 31.12.2011
Financijski leasing	500.626	66%	444.402	63%	-11%
Operativni leasing	34.333	5%	31.483	4%	-8%
Zajam	123.994	16%	119.005	17%	-3%
Ostala aktiva	102.766	13%	112.598	16%	9%
Ukupna aktiva	761.719	100%	707.488	100%	-7%

U strukturi potraživanja prema korisniku leasinga i predmetu leasinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja.

Grafikon 2. Struktura potraživanja po osnovi financijskog leasinga prema predmetu i korisniku leasinga na dan 30.9.2012.

U strukturi bilančne sume financijskog sektora koji nadzire Agencija, na sektor leasinga se odnosi 4,39% od ukupne bilančne sume, dok se na bankarski sektor odnosi 92,49% i 3,12% na mikrokreditni sektor.

3.2. Kvaliteta aktive

U skladu s izvješćima leasing društava, rezerve za gubitke po financijskom leasingu na dan 30.9.2012. iskazane su u iznosu od 27.185 tisuća KM, što predstavlja povećanje za 5.287 tisuća KM ili 24,14% u odnosu na 31.12.2011. Pojedinačno promatrano, 4.064 tisuće KM ili 76,87% od ukupnog povećanja navedene pozicije se odnosi na povećanje rezervi za gubitke od strane dva leasing društva.

U strukturi formiranih rezervi za gubitke po ugovorima financijskog leasinga, 23.915 tisuća KM ili 87,97 % se odnosi na rezerve za gubitke formirane po osnovi potraživanja od čijeg je dospijea proteklo preko 180 dana. U usporedbi sa 31.12.2011., najznačajnije povećanje formiranih rezervi za gubitke je iskazano u kategoriji potraživanja od čijeg je dospijea proteklo preko 180 dana u iznosu od 8.738 tisuća KM ili 57,57%, što ukazuje na značajno pogoršanje kvalitete aktive koja se odnosi na potraživanja po financijskom leasingu.

Rezerve za zajmove na dan 30.9.2012. su iznosile 5.806 tisuća KM i smanjene su za 2.903 tisuće KM ili 33,33% u odnosu na 31.12.2011., kada su rezerve za zajmove iznosile 8.709 tisuća KM. Razlog značajnog smanjenja rezervi za gubitke po zajmovima na 30.9.2012. u odnosu na 31.12.2011. su otpisi nenaplaćenih potraživanja i restrukturiranje (reprogramiranje) potraživanja koja su u prethodnom razdoblju bila u značajnom broju dana kašnjenja. Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove, 4.237 tisuća KM ili 72,98% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog leasing društva.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po financijskom leasingu i zajmu na dan 30.9.2012. je iznosio 52.206 tisuća KM i veći je za 18.284 tisuće KM ili 53,90% u odnosu na 31.12.2011. Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 26.843 tisuće KM ili 51,42% se odnosi na

otpise formirane od strane jednog leasing društva. Uvidom u strukturu otpisanih potraživanja konstatirano je da je tijekom 2012. godine (do 30.9.2012.) izvanbilančno evidentirano novih potraživanja u iznosu od 20.232 tisuće KM, od čega se 15.910 tisuća KM ili 78,64% odnosi na otpise formirane od strane jednog leasing društva. Promatrano u istom razdoblju, po osnovi naplate izvanbilančnih potraživanja je evidentiran iznos od 1.948 tisuća KM.

Iskazano stanje tržišne vrijednosti izuzetih predmeta leasinga na dan 30.9.2012., a koji su izuzeti uslijed raskida leasing ugovora s korisnikom leasinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta leasinga nakon isteka leasing ugovora, iznosilo je 30.012 tisuća KM, što je za 2.773 tisuće KM ili 8,46% manje u odnosu na stanje iskazano na dan 30.6.2012. Od navedenog iznosa procijenjene vrijednosti izuzetih predmeta leasinga, 22.137 tisuća KM ili 73,76% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su leasing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obveza od strane korisnika leasinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na tri leasing društva, od čega se 57,14% ili 12.651 tisuću KM odnosi na vrijednost izuzetih nekretnina jednog leasing društva.

Na dan 30.9.2012., na evidenciji izuzetih (prijevremena vraćenih) predmeta leasinga ili predmeta leasinga koji su vraćeni redovitim istekom leasing ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta leasinga je iskazano ukupno 136 predmeta leasinga, od čega se 87 predmeta ili 63,97% odnosi na putnička i vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička).

Tablica 3. Broj i vrijednost izuzetih predmeta leasinga

(000 KM)

Redni broj	VRSTA PREDMETA LEASINGA	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost predmeta leasinga
1.	Putnička vozila	46	785
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti	41	978
3.	Strojevi i oprema	32	6.109
4.	Nekretnine	16	22.137
5.	Šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	1	3
6.	Aparati za kućanstvo	0	0
7.	Ostalo	0	0
Ukupno		136	30.012

Pojedinačno promatrano, 25.714 tisuća KM ili 85,68% vrijednosti predmeta leasinga koji su u posjedu leasing društava se odnosi na dva leasing društva.

Leasing društva izuzete predmete leasinga ponovno financiraju novim korisnicima leasinga ili prodaju zainteresiranim kupcima u skladu s interno definiranom procedurom.

3.3. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga

Vrijednost novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga u razdoblju od 1.1. do 30.9.2012. je iznosila 158.269 tisuća KM i za 45.616 tisuća KM ili 22,37% je manja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Promatrano u istom razdoblju, broj novozaključenih ugovora je iznosio 4.192, što je za 15,43% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prosječna vrijednost ugovora u navedenom razdoblju 2012. godine je iznosila 38 tisuća KM i manja je u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom razdoblju prošle godine kada je iznosila 43 tisuće KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 147.667 tisuća KM se odnosi na ugovore financijskog leasinga s prosječnom (ponderiranom) nominalnom kamatnom stopom 7,51% i ponderiranom efektivnom kamatnom stopom 10,20%.

U Tablici 4. Informacije je iskazana usporedna struktura iznosa financiranja po predmetu leasinga i vrsti ugovora.

Tablica 4. Struktura iznosa financiranja po predmetu leasinga za tri kvartala 2011. i 2012.

(000 KM)

	1.1.-30.9.2011.			1.1.-30.9.2012.		
	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO
Vozila	124.973	14.660	139.633	105.704	9.812	115.516
Oprema	43.717	1.007	44.724	36.332	790	37.122
Nekretnine	19.528	0	19.528	5.631	0	5.631
UKUPNO	188.218	15.667	203.885	147.667	10.602	158.269

U iznose financiranja ostvarene u razdoblju od 1.1. do 30.9.2012. uključen je iznos financiranja koje je ostvarilo leasing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH. Navedeno društvo je veći dio poslovnih aktivnosti ostvarilo u Federaciji BiH.

U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika leasinga dominiraju plasmani prema pravnim osobama (87% od ukupnog iznosa financiranja). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je financiranje putem leasinga za fizičke osobe nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

Novi plasmani po financijskom i operativnom leasingu u trećem kvartalu 2012. godine su iznosili 54.099 tisuća KM i odnose se na 1.332 aktivirana ugovora. U odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine navedeni iznos financiranja je manji za 17.036 tisuća KM ili 23,95%, dok je broj novozaključenih ugovora manji za 121 ili 8,33%. U usporedbi s realizacijom iz prethodnog kvartala 2012. godine, ukupan iznos financiranja u trećem kvartalu je manji je za 9.524 tisuće KM ili 14,97%.

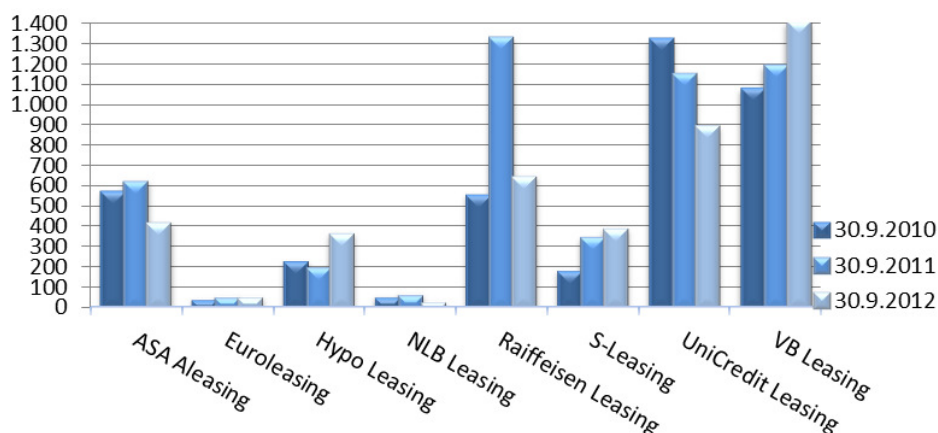
Analizom leasing tržišta zemalja u okruženju konstatirano je da većina zemalja izmjenom porezne zakonske regulative oslobodila leasing društva obveze obračuna PDV-a na kamatu po ugovorima financijskog leasinga, što je uzrokovalo pozitivne efekte na financiranje fizičkih osoba putem leasinga, kao i povećanje poreznih obaveza uslijed povećanog prometa novih predmeta leasinga.

Udruga društava za leasing u BiH je također pokrenula inicijativu za oslobađanje leasing društava obveze obračuna PDV-a na kamatu po ugovorima financijskog leasinga.

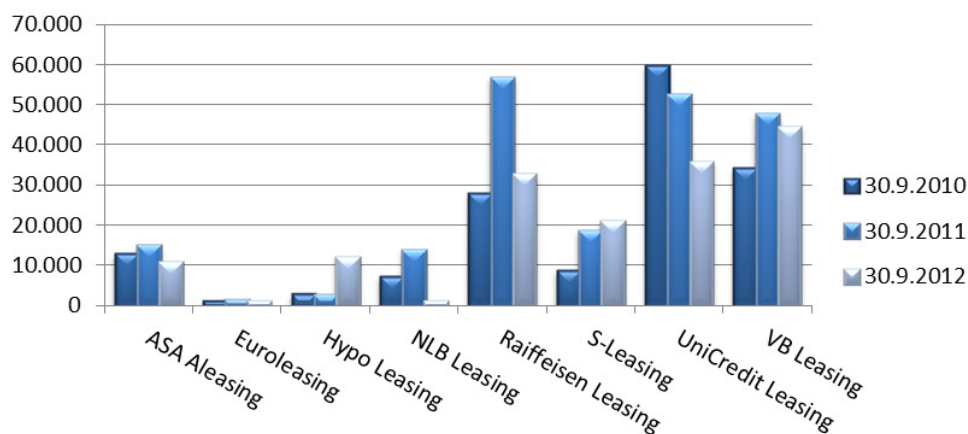
3.4. Tržišno učešće prema financijskom volumenu i broju ugovora

Smanjenje gospodarskih aktivnosti tijekom 2012. godine dovelo je do pada investicija i potrošnje uopće, što je utjecalo na smanjenje poslovnih aktivnosti leasing društava.

Grafikon 3. Tržišno učešće prema broju ugovora

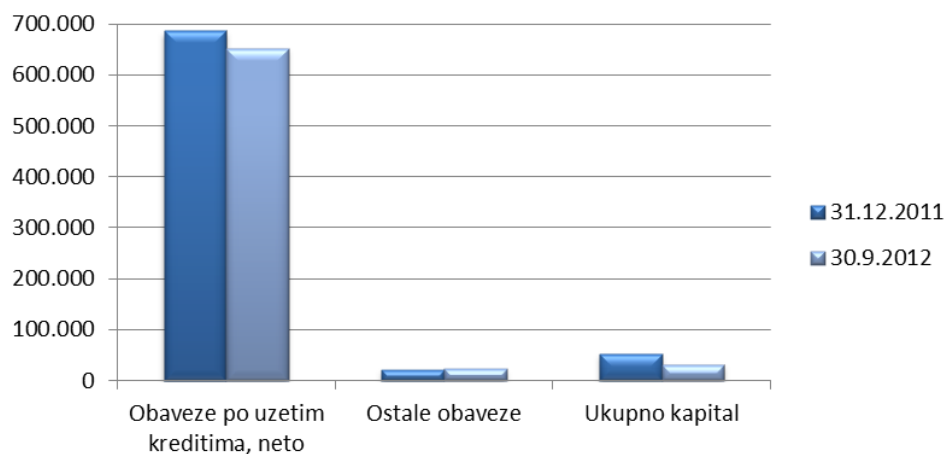
Grafikon 4. Tržišno učešće prema volumenu (u 000 KM)

3.5. Struktura pasive

Na dan 30.9.2012. nije došlo do značajnih izmjena u strukturi pasive u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja. Obveze po uzetim kreditima i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive, 92% iznosa ukupne pasive.

Grafikon 5. Struktura pasive – usporedni podaci (000 KM)

Ukupne obveze po kreditima na dan 30.9.2012. iznose 652.064 tisuće KM i smanjene su za 34.602 tisuće KM ili 5,04% u odnosu na 31.12.2011. Od ukupnog iznosa obveza po uzetim kreditima, 606.981 tisuću KM ili 93% se odnosi na dugoročne obveze.

U strukturi izvora financiranja, 57% se odnosi na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka, dok se 20% odnosi na zaduženja od osnivača, a 23% odnosi na zaduženja od europskih i domaćih razvojnih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih poduzeća, a osigurana su bankarskim garancijama izdanim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa koju leasing društva plaćaju na izvore sredstava u razdoblju od 1.1. do 30.9.2012. je 3,83% na godišnjoj razini (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u promatranom razdoblju).

Ukupni kapital leasing društava je na dan 30.9.2012. iznosio 31.931 tisuću KM. U usporedbi sa 31.12.2011., navedena pozicija je manja za 21.090 tisuća KM ili 39,78%, što je uzrokovano činjenicom da je sektor ostvario gubitak.

Pojedinačno promatrano, dva leasing Društva su na 30.9.2012. godine iskazala iznos ukupnog kapitala manji od minimalnog iznosa propisanog Zakonom o leasingu.

Vlasnici društava kod kojih je ukupan kapital manji od iznosa propisanog Zakonom o leasingu su pokrenuli aktivnosti na dokapitalizaciji, a u cilju nastavka poslovanja istih.

Početkom četvrtog kvartala je po osnovi odluke osnivača izvršena dokapitalizacija jednog leasing društva, čime je kapital spomenutog društva iznad iznosa propisanog Zakonom o

leasingu, dok se dokapitalizacija drugog leasing društva očekuje do kraja 2012. godine. Provedbom procesa dokapitalizacije iznos pozicije ukupnog kapitala sektora će se vratiti na razinu iskazanu na kraju prethodne poslovne godine.

4. FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

Na razini sektora leasinga u razdoblju od 1.1.2012. do 30.9.2012. ostvaren je gubitak u iznosu od 21.237 tisuća KM. U istom razdoblju prethodne poslovne godine na razini sektora ostvarena je dobit u iznosu od 520 tisuća KM.

Pojedinačno promatrano, dobit su ostvarila četiri leasing društva u iznosu od 3.288 tisuća KM, dok su gubitak iskazala tri leasing društva u iznosu od 24.525 tisuća KM, od čega se 22.396 tisuća KM ili 91,32% odnosi na dva leasing društva. Jedno od dva navedena društva i sa prethodnim izvještajnim razdoblje ostvarilo je gubitak veći od iznosa ukupnog kapitala. Poslovanje navedenog društva je pod posebnom pažnjom Agencije i tijekom četvrtog kvartala vlasnik navedenog društva je izvršio uplatu kapitala, što će već u narednom izvještajnom razdoblju utjecati na poboljšanje finansijskih pokazatelja sektora leasinga u cjelini.

Najznačajniju kategoriju prihoda leasing društava predstavlja prihod od kamata koji je na dan 30.9.2012. iznosio 34.889 tisuća KM. Navedena pozicija je za 1.813 tisuća KM ili 4,94% manja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukoliko se promatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovi kamata iz finansijskog leasinga je iznosila 25.927 tisuća KM i za 2.329 ili 8,24% je manja u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Pozicija ostalih prihoda po kamati je povećana u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 516 tisuća KM ili 6,11%.

Rashodi po osnovi kamata su iznosili 19.249 tisuća KM, što je na razini istog razdoblja prethodne godine.

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za razdoblje od 1.1. do 30.9.2012. je iznosio 15.640 tisuća KM, što predstavlja smanjenje od 1.752 tisuće KM ili 10,07% u odnosu na isto razdoblje 2011. godine.

U okviru kategorije rashoda u razdoblju od 1.1. do 30.9.2012., najznačajnije učešće su imali troškovi rezervi za gubitke koji su iznosili 37.957 tisuća KM ili 40,70% od ukupno ostvarenih troškova. U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, troškovi rezervi su veći za 18.866 tisuća KM ili 98,82%, od čega se 16.276 tisuća KM ili 86,27% odnosi na povećanje rezervi za gubitke iskazanih od strane jednog leasing društva.

U strukturi ukupno iskazanih troškova rezervi za gubitke, na troškove rezervi po finansijskom leasingu se odnosi 22.345 tisuća KM ili 58,87%, dok se 15.612 tisuća ili 41,13% odnosi na troškove rezervi za zajmove.

5. PONDERIRANE NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o leasingu izraženu na godišnjoj razini i iskazuje se u skladu s Odlukom o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o financijskom leasingu.

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom trećeg kvartala 2012. godine je 7,48%, a efektivna kamatna stopa je 10,19% na godišnjoj razini.

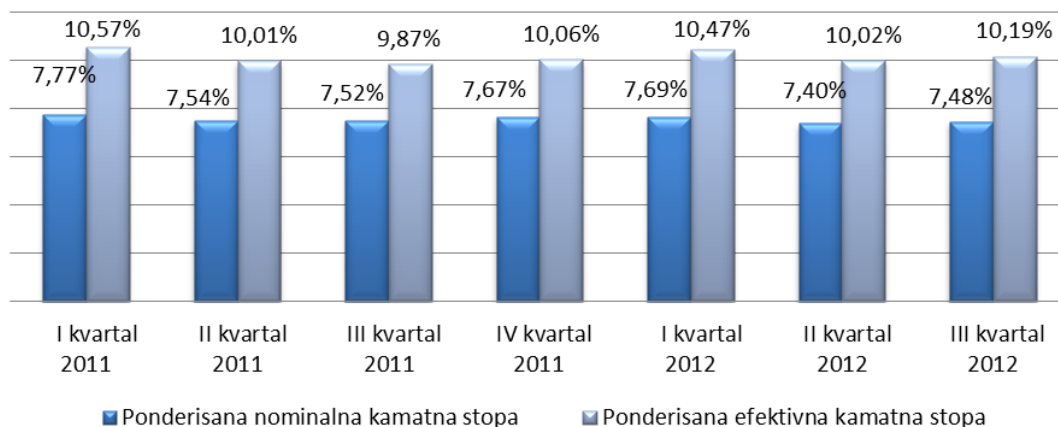
U Tablici 5. Informacije iskazani su podaci o iznosu financiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom trećeg kvartala 2012. godine.

Tablica 5. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom trećeg kvartala 2012. godine

Redni broj	OPIS	Iznos financiranja u (000) KM	Ponderirana nominalna kamatna stopa	Ponderirana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	3.630	5,76%	9,49%
a.	putnička vozila	2.100	5,98%	10,88%
b.	vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	104	7,63%	13,89%
c.	strojevi i oprema	1.426	5,30%	7,13%
d.	nekretnine	0	0,00%	0,00%
e.	šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za kućanstvo	0	0,00%	0,00%
g.	ostalo	0	0,00%	0,00%
1.1.	Kratkoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	3.630	5,76%	9,49%
a.	pravne osobe	3.507	5,72%	9,39%
b.	poduzetnici	0	0,00%	0,00%
c.	fizičke osobe	122	7,06%	12,48%
2.	Dugoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	47.951	7,61%	10,25%
a.	putnička vozila	17.209	7,85%	10,87%
b.	vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	17.244	7,30%	9,84%
c.	mašine i oprema	10.968	7,58%	10,29%
d.	nekretnine	2.530	8,03%	8,42%
e.	šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0,00%	0,00%
f.	aparati za domaćinstvo	0	0,00%	0,00%
g.	ostalo	0	0,00%	0,00%
2.1.	Dugoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	47.951	7,61%	10,25%
a.	pravna lica	41.987	7,52%	10,07%
b.	poduzetnici	203	8,93%	12,85%
c.	fizička lica	5.760	8,15%	11,42%
	UKUPNO	51.580	7,48%	10,19%

Ukoliko se promatraju ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope s vrijednostima istih u prethodnim izvještajnim razdobljima, nisu konstatirane značajnije razlike, a što je prikazano u Grafikonu broj 6. Informacije.

Grafikon 6 . Pregled prosječnih ponderiranih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o financijskom leasingu po kvartalima tijekom 2011. i 2012. godine

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o financijskom leasingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika leasinga, kreiranje ugovora financijskog leasinga s otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi leasing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine leasing ugovora (kasko osiguranje i sl.).

Za ugovore o financijskom leasingu koji su odobreni u izvještajnom mjesecu, leasing društva su obvezna na mjesečnoj razini izvješćivati Agenciju o ponderiranim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama, a u skladu s propisanom metodologijom. Na taj način se ostvaruje transparentnost i usporedivost financiranja putem leasinga.

6. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja leasing društava u Federaciji BiH sa 30.9.2012. može se zaključiti da je poslovanje leasing društava u razdoblju od 1.1. do 30.9.2012. u Federaciji BiH sa silaznim trendom u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine.

Kod pojedinih leasing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizlaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim razdobljima.

Utjecaj krize na realni sektor je evidentan, a posljedice će se i u narednom razdoblju neminovno odražavati i na ekonomsko okruženje u kome posluju leasing društva.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor leasing društava, Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod leasing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika finansijskih usluga financiranih putem leasinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog leasing društva i djelatnosti leasinga na razini Federacije BiH.

Direktor Agencije i Direktor Sektora za nadzor poslovanja leasing društava u trećem kvartalu 2012. godine održali su pojedinačne sastanke s upravama sedam leasing društava koja posluju na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine. Cilj posjete je bio unaprjeđenje i očuvanje stabilnog leasing sektora kao i adekvatan nadzor zakonitosti poslovanja leasing društava. Na sastancima su izložene informacije o aktualnostima u pojedinačnim leasing društvima, mogućim problemima koji utječu na razvoj financiranja putem leasing djelatnosti, mogućnostima unaprjeđenja pravnog okvira koji regulira ovu oblast kao i o nadzoru koji provodi Agencija kao regulator. Dogovoreno je da će se problemi vezani za razvoj financiranja putem leasing djelatnosti rješavati institucionalno, odnosno da će Agencija u okviru svojih nadležnosti podržati prijedlog izmjena i dopuna Zakona o leasingu kod Ministarstva financija/financija Federacije BiH vezano za dozvoljenu djelatnost leasing društava.

Agencija će se u narednom razdoblju fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor leasing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju leasing društava i internom definiranju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje podzakonske regulative za leasing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje leasing društava,
- praćenje aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i unaprjeđivati suradnju s drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- daljnje unapređenje informacijskog sustava koji će na temelju izvješća leasing društava omogućiti rano upozoravanje i preventivno djelovanje u otklanjanju slabosti u poslovanju leasing društava,
- unapređenje strukture i kvalitete podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unaprjeđivati suradnju s Udrugom leasing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative leasing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

Pored navedenog, početkom naredne godine se očekuje usvajanje Zakona o zaštiti potrošača – finansijskih usluga. Agencija će redovitim kontrolama pratiti postupanje leasing društava po navedenom zakonu.

U narednom razdoblju leasing društva se trebaju dodatno fokusirati na kontrolu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, odnosno najveću pažnju treba posvetiti nekvalitetnim plasmanima i poduzimanju aktivnosti na unapređenju naplate dospjelih potraživanja.

Aktivnosti leasing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definiranje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena leasing društva u svom poslovanju,
- uspostavljanje sustava internih kontrola i funkciju interne revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,
- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvješćivanja,
- unapređenje u kontekstu zaštite korisnika leasing usluga,
- primjene praksi odgovornog financiranja,
- detaljnije informiranje klijenata o proizvodima koje leasing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa financiranju putem leasinga i
- redovno, ažurno i točno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke.

Broj: U.O.- 45-4/12
Sarajevo, 06.12.2012.godine

7. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA

Na temelju Zakona o leasingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje leasing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 46/09, 46/11 i 48/12), kao i uputama usvojenim od strane direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje leasing društava su:

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga,
2. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje suglasnosti leasing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o financijskom leasingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanja leasing naknade po ugovoru o operativnom leasingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koje leasing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvješćivanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva,
8. Odluka o nadzoru leasing društava,

9. Odluka o naknadama koje leasing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uvjetima i načinu postupanja leasing društva po prigovoru korisnika leasing usluga,
11. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,
12. Uputa za izradu izvješća leasing društava.

8. PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima na dan 30.9.2012.

Redni broj	Naziv leasing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licencije	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Abaza Dženamir	+ 387 33 771 222	22.03.2010	18	www.asa-aleasing.ba
2.	Euroleasing d.d. Mostar	Vukovarska 1, Mostar	Renata Perić	+ 387 36 394 500	03.02.2010	6	www.euroleasing.ba
3.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Dalida Međedović	+ 387 33 789 345	19.03.2010	12	www.nlbleasing.ba
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Belma Sekavić - Bandić	+ 387 33 254 354	19.01.2010	56	www.rlhb.ba
5.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010	11	www.s-leasing.ba
6.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 721 750	16.03.2010	28	www.unicreditleasing.ba
7.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010	32	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	163	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava na dan 30.9.2012.

LEASING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% učešća
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	51,00%
	ALEASING d.o.o. Celje	49,00%
EUROLEASING d.d. Mostar	EUROLEASING d.o.o. Zagreb	27,24%
	EUROHERC osiguranje d.d. Sarajevo	17,66%
	EUROHERC osiguranje d.d. Zagreb	13,52%
	BSO d.d. Sarajevo	8,44%
	AGRAM životno osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	JADRANSKO osiguranje d.d. Zagreb	6,79%
	EUROAGRAM TIS d.o.o. Zagreb	6,50%
	EURO DAUS d.d. Split	6,50%
	EURODOM d.o.o. Osijek	6,50%
	AGRAM d.d. Ljubuški	0,06%
	RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna
RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH		49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	90,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	10,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 30.9.2012. (u 000 KM)

Redni broj	Dani kašnjenja	Stopa rezerviranja	Iznos potraživanja	Više obračunate izdvojene rezerve	Ukupna rezerviranja
1	0-60	0,05%	96.125	3.924	3.972
2	60-90	5%	26.732	0	1.337
3	90-180	10%	444	0	44
4	180-270	30%	1.510	0	453
5	270-360	50%	0	0	0
6	preko 360	100%	0	0	0
UKUPNO			124.811	3.924	5.806

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing društava sa 30.9.2012. (u 000 KM)

Dana kašnjenja	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (pokretne stvari)	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Rezerve		Više obračunate i izdvojene rezerve	Ukupne rezerve
							Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari		
0-60	0,50%	0,50%	324.926	49.524	54.944	5.756	275	29	356	660
60-90	10%	10%	14.199	3.338	4.655	316	466	32	20	517
90-180	50%	50%	12.103	11.576	2.729	1.193	1.365	597	132	2.093
preko 180	100%	75%	35.777	20.144	20.916	3.608	20.916	2.706	293	23.915
preko 360	100%	100%	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO			387.005	84.582	83.244	10.873	23.021	3.363	801	27.185

Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja (000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2011		30.9.2012		% rasta
		Iznos	% u ukupnoj aktivi	Iznos	% u ukupnoj aktivi	30.09.2012/31.12.2011
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	29.837	3,92%	15.677	2,22%	-47,46%
2.	Plasmani bankama	98	0,01%	0	0,00%	-100,00%
3.	Potraživanja po finansijskom leasingu, neto	500.626	65,72%	444.402	62,81%	-11,23%
3a)	potraživanja po finansijskom leasingu, bruto	612.257	80,38%	552.901	78,15%	-9,69%
3b)	rezerve za gubitke	21.898	2,87%	27.185	3,84%	24,14%
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	89.572	11,76%	80.733	11,41%	-9,87%
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	161	0,02%	581	0,08%	260,87%
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	69.938	9,18%	76.456	10,81%	9,32%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	42.797	5,62%	53.881	7,62%	25,90%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog leasinga	52.039	6,83%	48.545	6,86%	-6,71%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	7.192	0,94%	8.908	1,26%	23,86%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	17.706	2,32%	17.062	2,41%	-3,64%
6.	Dugoročne investicije	572	0,08%	52	0,01%	-90,91%
7.	Ostala aktiva	160.648	21,09%	170.901	24,15%	6,38%
7a)	Zajmovi, neto	115.285	15,13%	119.005	16,82%	3,23%
7a1)	zajmovi (dospjela potraž.+nedospjela glavnica)	123.994	16,28%	124.811	17,64%	0,66%
7a2)	rezerve za zajmove	8.709	1,14%	5.806	0,82%	-33,33%
7b)	ostala aktiva	45.363	5,96%	51.896	7,34%	14,40%
	UKUPNA AKTIVA	761.719	100,00%	707.488	100,00%	-7,12%
	PASIVA					
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto	686.666	90,15%	652.064	92,17%	-5,04%
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	52.405	6,88%	46.053	6,51%	-12,12%
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	635.386	83,41%	606.981	85,79%	-4,47%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	1.125	0,15%	970	0,14%	-13,78%
10.	Ostale obveze	22.032	2,89%	23.493	3,32%	6,63%
	UKUPNO OBVEZE	708.698	93,04%	675.557	95,49%	-4,68%
11.	Temeljni kapital	58.939	7,74%	60.288	8,52%	2,29%
12.	Rezerve	5.528	0,73%	5.621	0,79%	1,68%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-11.446	-1,50%	-33.978	-4,80%	196,85%
	UKUPNO KAPITAL	53.021	6,96%	31.931	4,51%	-39,78%
	UKUPNO PASIVA	761.719	100,00%	707.488	100,00%	-7,12%
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	26.453	3,47%	33.922	4,79%	28,23%
	Novi otpis (+)	38.391	5,04%	20.232	2,86%	-47,30%
	Naplata (-)	30.559	4,01%	1.948	0,28%	-93,63%
	Trajni otpis (-)	363	0,05%	0	0,00%	-100,00%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	33.922	4,45%	52.206	7,38%	53,90%

Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	30.9.2011		30.9.2012		% rasta 30.09.2012/ 30.09.2011
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	36.702	53,87%	34.889	48,32%	-4,94%
1a)	kamate po financijskom leasingu	28.256	41,47%	25.927	35,91%	-8,24%
1b)	ostali prihodi od kamata	8.446	12,40%	8.962	13,41%	6,11%
2.	Rashodi po kamatama	19.310	28,34%	19.249	26,66%	-0,32%
3.	Neto prihodi od kamata	17.392	25,53%	15.640	21,66%	-10,07%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	31.431	46,13%	37.313	51,68%	18,71%
5.	Operativni rashodi	28.992	42,55%	36.063	49,95%	24,39%
5a)	troškovi plaća i doprinosa	6.159	9,04%	6.122	8,48%	-0,60%
5b)	troškovi poslovnog prostora	10.315	15,14%	10.631	14,72%	3,06%
5c)	ostali operativni troškovi	12.518	18,37%	19.310	26,74%	54,26%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	19.091	28,02%	37.957	52,57%	98,82%
6a)	troškovi rezervi za gubitke financijski leasing	15.911	23,35%	22.345	30,95%	40,44%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	3.180	4,67%	15.612	21,62%	390,94%
7.	Dobit prije poreza	740	1,09%	-21.067	-29,18%	-2.947%
8.	Porez na dobit	220	0,32%	170	0,24%	-22,73%
9.	Neto dobit	520	0,76%	-21.237	-29,41%	-4.184%

Prilog 7. Rangiranje bilančne sume

31.12.2011					30.9.2012					
Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Učešće 2011.	Kumul. učešće	Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Učešće 30.09.2012.	Kumul. učešće	Indeks bilančne sume
1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	238.575	31,32%	31,32%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	211.647	29,92%	29,92%	89
2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	185.956	24,41%	55,73%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	180.984	25,58%	55,50%	97
3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	108.874	14,29%	70,03%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	113.565	16,05%	71,55%	104
4.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	83.515	10,96%	80,99%	4.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	61.817	8,74%	80,29%	89
5.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	69.663	9,15%	90,14%	5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	58.550	8,28%	88,56%	70
6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	47.810	6,28%	96,41%	6.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	54.640	7,72%	96,28%	114
7.	Euroleasing d.d. Mostar	27.326	3,59%	100,00%	7.	Euroleasing d.d. Mostar	26.285	3,72%	100,00%	96
UKUPNO		761.719	100%		UKUPNO		707.488	100%		93

